

Debat om Buddhalegenden

Den følgende debat om buddhalegenden er fra en dansk facebookside og er mellem to mænd. Det oprindelige opslag er egentlig om noget helt andet, men da en tredje person (her kaldet C) henviser til et klip fra youtube, starter diskussionen mellem den ene (her kaldet A), som skriver ret udførligt om sin holdning, og den mere spørgende og måske polemiske anden (her kaldet B).

Spørgsmål til teksten, som du skal svare på i den virtuelle opgave:

1. A beskriver oplysning som en absolut sandhed. Hvad ligger denne absolutte sandhed udover?
2. Hvordan skal buddhalegenden læses ifølge A? Hvad gør den sand?
3. Hvilken rolle spiller buddha for buddhister i dag?
4. Hvordan skal legender forstås ifølge A?
5. Hvilken orientering er diskussionen et udtryk for?
6. Overvej, hvorvidt det er vigtigt, om Buddhas og Jesus' liv kan eller ikke kan bevises med historiske kilder

C skriver:

Et måske lidt "lettere" sted at starte kunne også være med denne youtube kanal, der er nogle kvalificerede lærere <https://youtu.be/u-xqb1pDZsQ>

A skriver:

På trods af Berzins fine forsøg på at præsentere buddhismen på en jordnær og rationel måde, er det interessant, at han tager udgangspunkt i legenden om Prins Siddharta, en from fortælling, som ingen seriøs forsker regner som autentisk. Faktisk ved man meget lidt om den historiske Buddha, ligesom man ved meget lidt om den historiske Jesus, og ligesom med Jesus har Buddha ikke selv skrevet noget. Hans belæringer er blevet nedskrevet lang tid efter hans død, og i takt med tiden og de kulturer, buddhismen har mødt, har traditionen skiftet form og karakter. Den form for buddhisme, som vi møder i dag gennem formidlere som Berzin, er meget forskellig fra den buddhisme, der f.eks. blev praktiseret i det gamle Tibet, før tibetanerne blev introduceret for den moderne verden.

Berzin går let henover et centralt emne som Buddhas oplysning. Han forklarer oplysning som en form for forståelse, som Buddha tilegnede sig, men det er ikke den sande forklaring på den oplyste tilstand. Her kommer vi ind på den absolutte sandhed, som er kernen i den

buddhistiske livsforståelse, og den lader sig ikke forklare ved almindelig rationel tankegang. Faktisk kræver det tro at acceptere, at der overhovedet findes en sådan tilstand hinsides den relative verdens tid og rum, og hinsides al lidelse. Det er bl.a. troen på en absolut sandhed, der gør buddhismen til en religion. Hertil kommer noget så elementært som tilflugten, hvor man formelt bekender sig som buddhist og tager løfte om at følge og praktisere Buddhas lære.

B skriver:

Ved du, at legenden om Buddhas liv ikke er sand ? ❤️

A skriver:

I Den Danske Ordbog bliver en legende defineret som en "opbyggelig fortælling, ofte fra ældre tid, om en hellig person eller en fantastisk begivenhed."

En legende har altså et ganske bestemt formål, nemlig at fremhæve nogle ophøjede kvaliteter hos en hellig person, i dette tilfælde Buddha. Jeg mener bestemt, at Buddhas kvaliteter er sande.

I den tibetanske tradition har man en særlig genre af mesterbiografier, der på tibetansk kaldes namthar.¹ Du kender sikkert både Guru Rinpoches² og Milarepas³ namthar. En sådan beretning har flere planer af betydning - et ydre plan, der fortæller om mesterens liv, samt et indre og hemmeligt plan, der dels fortæller om mesterens indre spirituelle udvikling og dels forklarer mesterens vej til oplysning som et eksempel for din egen vej til oplysning. Der er altså ikke kun tale om en historisk beretning, men om en spirituel belæring, der skal lede dig mod det højeste spirituelle mål. Sådan mener jeg også, at legenden om Buddhas liv skal forstås, og dermed er den både sand og værdifuld :-)

B skriver:

Den historiske beretning om Buddhas liv kan altså være sand ❤️

A skriver:

Absolut, på samme måde som legenden om Kong Arthur og ridderne om det runde bord er sand <3

I England eksisterer der faktisk stadig en Arthur kult med gralsmystik og ritualer ved Glastonbury.

¹ En "namthar" er en hagiografi, altså en hellig biografi om religiøse personer.

² Guru Rinpoche er Padmasambhava. Se tibetansk buddhisme side 91-92.

³ Tibetansk yogi fra det 11. århundrede. Se tibetansk buddhisme side 94.

A skriver:

Det er interessant, at der i de kristne samlinger af helgenlegender findes en beretning om en prins, Josaphat, der forlader sit slot for at leve i askese. Han bliver senere en stor helgen. Denne beretning er tydeligvis en vandrehistorie, der har sin oprindelige kilde i Buddhalegenden :-)

B skriver:

Spændende betragtninger - og jeg er bekendt med både myter, legender, vandrehistorier, sagnhelte og namtharer. Hvilken betydning tillægger du legenden om Buddhas liv ? DJKR⁴ var jo konsulent, og medvirkende i filmen "Lille Buddha" , tør du gætte på hans overvejelser i den forbindelse ? <3

A skriver

Jeg tillægger den først og fremmest en symbolsk/arketypisk værdi, en beretning om et enestående åndeligt fyrtårn for alle væsener på jorden. For alle buddhister i hele verden er Buddha symbolet på den oplyste tilstand. Han er vores tilflugt, vores åndelige ideal og inspirationskilden i vores hverdag.

Jeg går da ud fra, at DJKR har anset udbredelsen af kendskabet til Buddha som værdifuld for nutidens mennesker. Jeg mener da også, at filmen blev godt modtaget af publikum. Mon ikke at Rinpoche også nyder at være kreativ med moderne medier?

B skriver:

Myten om Buddha kan ikke umiddelbart sammenlignes med sagnhelte som Kong Arthur eller Holger Danske. Naturligvis er "læren" vigtigere end spørgsmålet om Siddhartha Gautama's eksistens, men intet modbeviser at han faktisk har levet - tvært imod <3
<https://tricycle.org/magazine/myth-historical-buddha/>⁵

A skriver:

Jeg har da ikke sagt, at Buddha ikke har levet. Hvor har du det fra?

Til gengæld mener jeg, at artiklen fra Tricycle er helt igennem uvidenskabelig. Artiklens forfatter skriver f.eks. "It is said that his mother, Queen Maya, dreamed that a white elephant pierced the right side of her body; the next morning she found herself to be pregnant, and nine months later, in a grove in Lumbini, she gave birth to a child. The child, having come painlessly from her right side, immediately took seven steps toward the north, a lotus flower blossoming with each step he took; then he turned toward the four directions, and sang a

⁴ DJKR er Dzongsar Jamyang Khyentse Rinpoche. Han er buddhistisk lama og tulku, som har lavet film, skrevet bøger og underviser over hele verden. se <http://khyentse.org/>

⁵ "Tricycle" er et engelsksproget, buddhistisk tidsskrift.

“song of victory,” declaring “I alone am the honored one above earth and under heaven.”

Dette er jo ren og skær legende. Hvem har set den omtalte elefant, og hvem har nedskrevet, hvad dronningen har drømt, og hvor er dokumentationen for, at Buddha blev født ud af siden på dronningen, uden smerter? At et nyfødt barn er i stand til at gå lige efter fødslen er også højst usædvanligt, og at barnet oven i købet kan tale, må vel beskrives som usandsynligt, hvis historien skal forstås bogstaveligt, hvilket jeg ikke mener, at den skal.

Der er klare historiske vidnesbyrd om, at Buddha er en historisk person, men historien her er og bliver en from legende. Legender skal ikke forstås som objektiv journalistik, men som opbyggelige, pædagogiske historier med et symbolsk indhold, der skal forstås med hjertet og med intuitionen. Som Jesus siger i de bibelske beretninger: "Den, der har ører, skal høre!" :-)

B skriver:

Hvor har jeg sagt at beretningen om Buddhas liv er sand. Min påstand var, at Siddhartha Gautamas eksistens ikke kan sammenlignes med legender som Kong Arthur og Holger Danske. Det er altid en god ide' at lytte 😊

A skriver:

Hvor er det, du mener, at denne legende adskiller sig fra de andre legender? Holger Danske (som du selv har inddraget) er faktisk en historisk person, der er nævnt i Rolandskvadet. At der ligger en historisk person til grund for Arthur legenden kan jo heller ikke afvises.

Når jeg nævner Kong Arthur, er det fordi der faktisk eksisterer en religiøs kult om denne figur, en kult der bl.a. handler om den hellige gral, et symbol på den højeste visdom. Derfor mener jeg, at de to legender er sammenlignelige, selv om de selvfølgelig stammer fra to

⁶ Billedet forestiller Milarepa. Han er ofte nem at genkende, da han gerne sidder med sin ene hånd op til sit eget øre. Ofte er han også grøn, da han efter sigende levede af brændenælder i sin tid som yogi.

meget forskellige kulturer. Det var kun et eksempel. Jeg kunne også have nævnt Jesu livshistorie.

B skriver:

Det er du naturligvis velkommen til. God Påske <3

A skriver:

I lige måde <3